

„'t Seghen Waert”

Kwartaalblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

6e jaargang, no.3

juli 1987

DE ZOETERMEERSE KAASHAL

voor:

**BOERENKAAS
GOUDSE KAAS
BUITENLANDSE KAAS
VERS GEBRANDE
NOTEN**

en

BOERENKARNEMELK

**KOOPCENTRUM DORPSSTRAAT
TEL. 163445**

**KOOPCENTRUM MEERZICHT
TEL. 215037**

ZOETERMEER

Dagelijks Bestuur Historisch Genootschap

Voorzitter: C.A.L.v.Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Secretaris: R.Grootveld, Redelaan 54; tel.419012
Penningmeesters
algemeen: P.van den Dool. Vlamingstr.16;tel.164773
contributies: A.C.Switzar, Voorhamstraat 41;tel.312907
Ledenadministr.: Mevr.G.Stuijt-Hardam, Bunzingweide 14;
tel.417175

Archeologische Werkgroep Zoetermeer (AWZ)

Voorzitter: G.C.Dullaart, Savelsbos 14; tel.517860
Secretaris: D.v.d.Kolk, Coornherthove 32;tel.212808
Penningmeester: Mevr.A.van Vulpen-Roos, P.C.Hoofstr.22;
tel.164872

Redactie: A.van Noort, Mauritsstr.8; tel.163559
Th.Schmidt, Stationsstraat 66; tel.166955
Mevr.C.J.Moerman-v.Voorst, Irenelaan 15;
tel.163487

Contactpersonen overige werkgroepen

Familiewapens: C.A.L.v.Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Interviews oude
Zoetermeerders: Th.Schmidt, Stationsstraat 66; tel.166955
Archief-onderzoek: idem

HET LAATSTE WOORD van uw ex-voorzitter

"Afscheid nemen valt zo zwaar", is de titel van een bekende song - smartlap, zo u wilt.

Ook voor mij was het afscheidnemen van het bestuur van onze vereniging moeilijk. Na vijf jaren van zeer prettige samenwerking en vruchtbaar werk kunnen wij terugzien op de resultaten. Steeds weer met vreugde stap ik onze nieuwe behuizing binnen en kijk ik met voldoening naar de vorderingen, ook van de tuin. Ook al ben ik nu met een wat langere vakantie afwezig, vriend Kamphuis, ik zal je niet alleen laten werken.

In dit laatste stukje wil ik de bestuursleden hartelijk danken voor hun bijdrage in het besturen van onze vereniging, hetgeen altijd in goede verstandhouding is geschied. Met groot vertrouwen in de nieuwe voorzitter, en overtuigd van weer een eendrachtige samenwerking, groet ik u allen.
Nogmaals HARTELIJK DANK,

*****

Henk Oskam

HET EERSTE WOORD van de nieuwe voorzitter

Op de ledenvergadering van 14 april j.l. werd bekendgemaakt, dat de voorzitter, de heer H.J.Oskam, zijn functie zou neerleggen. Tevens werd medegedeeld, dat ondergetekende hem zou opvolgen. Tijdens de bestuursvergadering van 25 mei werd dit door middel van een stemming bevestigd.

Mijn naam is C.A.L. van Wieringen. Ik ben 63 jaar en ben in 1937 naar Zoetermeer gekomen. Ik ben werkzaam bij het Consulentschap voor Akker- en Tuinbouw te Barendrecht als bedrijfsvoorlichter grove tuinbouwgewassen. Andere activiteiten zijn onder andere het voorzitterschap bekleden van de plaatselijke Sint Vincentiusvereniging en zitting hebben in het landelijk bestuur van deze vereniging.

De bestuurlijke activiteiten

Het beleid van de laatste jaren was gericht op een grotere ruimte voor het tentoonstellen van oude ansichtkaarten en andere waardevolle voorwerpen. Op 28 februari van dit jaar werd 't Oude Huis als museum geopend. Een groot succes voor de Vereniging Oud Soetermeer, want het is totstandgekomen door de inzet van het bestuur en van vele leden.

De taak van het huidige bestuur is, met medewerking van de conservator, een museumbeleid vast te stellen. In de toekomst moet worden gestreefd naar wisselende tentoonstellingen om het museumbezoek te bevorderen en de bekendheid van het Oude Huis te vergroten.

Dit is een belangrijke taak, die veel inzet vraagt van het bestuur en medewerking van de leden. Deze medewerking kan bestaan uit het beschikbaar stellen of in bruikleen geven van voorwerpen, oude boeken en foto's die betrekking hebben op Zoetermeer.

Het aantal leden van Oud Soetermeer is de laatste tijd sterk gestegen en hopelijk wordt het aantal van 500 leden over een jaar gehaald.

Met een gezamenlijke inspanning zijn veel van de bovengenoemde wensen te vervullen.

C.A.L. van Wieringen, voorzitter

LEDENBESTAND

Zoals te verwachten was, is de groei van het ledental de laatste drie maanden niet zo explosief geweest als in het vorige kwartaal. Toen konden we - vooral dank zij de opening van het Oude Huis - 44 nieuwe leden boeken.

Dit kwartaal mogen we 12 nieuwe leden begroeten, wat het ledental (na aftrek van enkele 'bedankjes') brengt op 406 per 19 juni.

De nieuwe leden zijn:

1. P. van Daal, Stadhoudersring 360
2. F. Gitz, Hannie Schaftrode 67
3. M. v.d. Graaf, Nassau Dillenburgstraat 15, Waddinxveen
4. M. Helders, Datheenhove 1
5. F. Kamsteeg, Kennemerland 25
6. R. Miske, Zijlberg 11
7. A.J. van Mijgaarden, Van Beeckstraat 6
8. B.W. Pel, Pinaskade 56
9. J.P. Stuijt, Bunzingweide 14
10. Mevr.M.H.Tours-Indewey, Van der Eyndestr.14, Den Haag
11. J.P. Veelenturf, Vlamingstraat 52
12. M. van Veen, Dorpsstraat 11

A. van Noort

Leden

Het ledental beleefde in 1986 een ongekende groei: van 303 naar 360 leden; en dat ondanks het feit dat er gedurende het gehele jaar geen expositie in de oudheidkamer was.

In april en in november werden ledenvergaderingen gehouden, ter vaststelling van jaarrekening en begroting en voor een wijziging van de statuten. Deze bijeenkomsten werden opgeluisterd door de heer G. Bezemer, die in april een lezing met dia's over de Oude Kerk hield en door de heer J. de Vries, conservator van de Collectie Bodel-Nijenhuis van de RU Leiden, met een inleiding over 16e-eeuwse kartografie in november.

Vanuit de leden werd dit jaar een werkgroep familiewapens opgericht.

Bestuur

In april namen de heer R. Grootveld en mevrouw G. Stuijt, respectievelijk als eerste en tweede secretaris, die taak van de heer A. van Noort over. Laatstgenoemde was bijna 15 jaar secretaris van de vereniging geweest.

De heren Grootveld, Van Noort en C.A.L. van Wieringen werden in de ledenvergadering van 16 april herkozen als bestuurslid.

Huisvesting

Toen in november 1985 bekend werd, dat 't Oude Huis aan de Dorpsstraat nr. 7 door de gemeente Zoetermeer voorlopig aan de vereniging was toegewezen, werd de oudheidkamer aan de Julianalaan gesloten, evenals het onderkomen van de archeologische werkgroep aan de 5 Meistraat. Voorlopig werden de garage en de schuur van 't Oude Huis als opslagruimte gebruikt, totdat het pand in mei 1986 definitief kon worden betrokken.

De helft van de ruimte op de begane grond werd door de gemeente verhuurd aan het Instituut Sociaal Raadslieden; de Werkgroep Anonieme Alcoholisten kreeg twee kamers op de eerste verdieping toegewezen. De rest van het gebouw kon geschikt worden gemaakt voor Oud Soetermeer.

Het bestuur benoemde in juni een beheerscommissie voor de verbouwing en inrichting van het huis. Behalve een museumruimte moesten er ook een vergaderkamer, een archief, een tekenkamer, een schervenkamer en een klein laboratorium in

het pand komen. Bovendien moesten de schuur en de garage worden opgeknapt om als opslag- en werkruimte te kunnen dienen. Emmers witkalk, tientallen liters verf, meters behang, wandbekleding en vloerbedekking en uren, weken, ja maanden aan vrijwillige arbeid waren eind '86 in het gebouw geïnvesteerd. Het resultaat was dan ook een fraai, zoveel mogelijk in oude stijl, opgeknapt pand. Slechts de inrichting van het museum moest nog worden voltooid, maar in december werd vastgesteld dat dit op 28 februari 1987 officieel zou worden geopend.

Het materiaal, waar de ongeveer 30 vrijwilligers mee aan de slag konden, werd gedeeltelijk bekostigd uit een eigen reserve. De grootste financiële bijdragen kwamen echter binnen via een aktie onder het Zoetermeerse bedrijfsleven en een subsidie van het Anjerfonds. Bovendien schonken enkele particulieren geld voor de inrichting.

Excursies

Op 21 juni werd voor de leden een excursie georganiseerd naar Woudrichem met aansluitend bezoek aan het Slot Loevestein. Met deze zeer geslaagde reis gingen ongeveer 60 personen mee. In augustus werd in verenigingsverband deelgenomen aan Kerkepad in Kampen. Ook deze keer was de gehuurde bus geheel vol.

Activiteiten

Door middel van aanlevering van geschiedkundige informatie en fotomateriaal werd medewerking verleend aan de uitgave van "Honderd jaar dolerenden in Zoetermeer 1886-1986" en aan "Met gulden letteren" (100 jaar IJsvvereniging Zoetermeer). Bovendien aan de heruitgave van een 50 jaar oude courant, de tentoonstelling ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de christelijke scholen in Zoetermeer en een foto-expositie over oud Zoetermeer in de bibliotheek aan de Meidoornlaan. Voorts werden foto's geleverd ten behoeve van de voorpagina van "De ambachtsheer", het periodiek van de wijkvereniging Palenstein, een aquarel naar een oude foto ten behoeve van een nieuwjaarskaart.

In februari werd bij de opening van de hoofdbibliotheek in het Stadshart acte de présence gegeven door middel van een kraam met informatie en gedurende het gehele jaar werden door het bestuurslid de heer A. van Noort lezingen gegeven

over de geschiedenis van Zoetermeer. In april werd een lezing over (oud) glas georganiseerd.

In het najaar werd bij de gemeenteraad geprotesteerd tegen het afgraven van de eeuwenoude Landscheiding in de nieuwe wijk Rokkeveen. Tot op heden is daar nog geen reactie op gekomen.

Van januari tot maart werd wederom een cursus oud schrift georganiseerd, welke door een aantal leden met succes werd gevolgd. Het resultaat van de cursus zal vooral ten goede komen aan archiefonderzoek, hetgeen ook dit jaar ijverig werd voortgezet. Onderwerpen daarvan waren o.a.: het Huis te Palenstein en de ambachtsheren van Zegwaard, de Hervormde Kerk, Zegwaard in de 18e eeuw, de huizen aan de Dorpsstraat en natuurlijk 't Oude Huis en zijn bewoners. De Archeologische Werkgroep verrichtte dit jaar opgravingen naar het Huis te Palenstein aan de Dorpsstraat en diverse opgravingen aan de Leidse-Wallenwetering. Voor een uitgebreid overzicht hiervan wordt verwezen naar het jaarverslag van die werkgroep.

Afgevaardigden van het bestuur vertegenwoordigden dit jaar de vereniging in de Stichting Molen De Hoop en de gemeentelijke Raad voor het Monumentenbeleid.

Aanwinsten

Mogelijk in verband met de afwezigheid van een tentoonstelling dit jaar, liet de hoeveelheid aanwinsten te wensen over. Slechts enkele historische voorwerpen werden aan de vereniging geschonken of in bruikleen gegeven. De verzameling boeken, kaarten en foto's groeide echter gestaag, voornamelijk door aankopen.

Publicaties

Naast de uitgave van het kwartaalblad "'t Seghen Waert" werden tot en met juni van dit jaar foto's in het Streekblad geplaatst (Wie Wat Waar) om de namen van de afgebeelde personen te achterhalen. Dit werd stopgezet in verband met het feit dat het grootste gedeelte van de personen op de foto's inmiddels geïdentificeerd was. In november werden plannen gemaakt voor een voortzetting van deze fotopublicaties op andere voet.

Besluit

Al met al was 1986 voor de vereniging een uitstekend jaar: de oudheidkamer en de school aan de 5 Meistraat werden verwisseld voor het representatieve Oude Huis. Bovendien kreeg de vereniging - niet in de laatste plaats door de activiteiten van de AWZ - een grotere bekendheid in Zoetermeer, wat resulteerde in een groei van het ledental met maar liefst 20 procent. Het bestuur spreekt dan ook de hoop uit, dat deze tendens zich in 1987 zal voortzetten.

TIENDEN IN ZOETERMEER

In de eerste helft van de 14e eeuw wordt de Hoekse ridder Floris van der Boekhorst (overleden vóór 26.11.1356) genoemd als bezitter van zekere tienden te Zoetermeer (*). Hij was baljuw van Delf- en Schieland (1329-'40), baljuw-rentmeester van Amstel- en Waterland (1341-'51). In juli 1352 op zijn kasteel Vreeland aan de Vecht door graaf Willem IV van Holland gevangen genomen en in gevangenschap overleden.

A.H. Bos

(*) arch. Leen- en Registerkamer van Holland, inv.nr. 25(1355-'57), f.48vo nr.222

ex: Brokken, H.M.: "Het ontstaan van de Hoekse en Kabeljauwse Twisten" (Assen, 1982)

BEZORGING

Dank zij een (herhaalde) oproep in dit blad beschikken we nu over een team van 22 bezorg(st)ers, bestaande uit 17 bestuurs- en/of A.W.Z.-leden en 5 andere leden. Namens de redactie: Hartelijk dank!

Of we nu tevreden zijn? Eerlijk gezegd, niet helemaal. We willen er graag nog een aantal (jonge) leden bij hebben, deels ter ontlasting van de eerdergenoemde 17, die vaak naast hun werk voor Oud Soetermeer nog een volledige dagtaak hebben, deels als reserve (invallers/invalsters bij langdurige ziekte, vakantie e.d.).

Mogen we nog één maal een beroep op u doen? U kunt hiervoor bellen met:

A. van Noort, Mauritsstraat 8, tel. 163559 of

C.A.L. van Wieringen, Mauritsstraat 10, tel. 163764

A. van Noort

ZOETERMEER, AAN HET EINDE VAN DE ZEVENTIENDE EEUW UITWIJK-
PLAATS VOOR DE FAMILIE BOREEL

(vervolg van artikel in 'T SEGHEN WAERT, apr.1987, blz.20)

Johan Boreel, geboren op 29 oktober 1627 te Amsterdam, was ridder en baronet; tevens heer van Vreendijkje, Vreenhove, Steelant, Peereboom, Duinbeek en Westhoven.

In 1669 werd hij ambagtsheer van Domburg.

In 1641 was hij extra-ordinaris edelman bij het huwelijk van Prins Willem II van Oranje.

In 1644 ordinaris edelman van Prins Frederik Hendrik en in 1651 van Prins Willem III.

In 1652 werd hij Hofmaarschalk der Prinses van Oranje, en van 1659 tot 1666 van Prins Willem III.

In 1666 viel hij in ongenade; hij werd door Johan de With, die hem te engelsgezind vond, van het hof verwijderd en benoemd tot kapitein der infanterie, later bevorderd tot luitenant-kolonel.

In 1681 werd hij benoemd tot Ruwaard, Baljuw en Hoofddijkgraaf van het Land van Putten, en in 1685 aangesteld tot commandeur over de stad Brielle en het Fort van Hellevoetsluis. Hij trouwde op 7 november 1666 met Amarantha van Vreedenburch, geboren 27 april 1645 te Delft, gestorven 27 juni 1717 te Zoetermeer.

Zij had een slechte reputatie; vooral het feit dat zij in de zomer van 1676 in het leger verscheen, schijnt haar zeer te zijn aangerekend. Men vroeg zich af, of zij daar wel voor haar echtgenoot kwam. In latere jaren verergerde zich haar gedrag dermate, dat kwade tongen vertelden, dat zij in een tuchthuis was opgesloten, maar daarna toch weer door haar echtgenoot in genade was aangenomen.

Vermoedelijk was het toen, dat de familie in Zoetermeer is gaan wonen, om uit de buurt van lasteraars te blijven.

Overigens mankeerde er ook wel iets aan het gedrag van enkele hunner kinderen. Johan en Amarantha kregen er negen, van wie er vijf de volwassen leeftijd bereikten. Zij waren:

- Willem Boreel, geb. 4 oktober 1672 te Amsterdam, gestorven Soerabaia 23 sep. 1710.

- Adriaan Boreel, geb. 9 december 1674 te 's-Gravenhage, gestorven 15 juli 1723 te Lissabon, getrouwd met Margaretha van den Bosch op 2 okt. 1705 te Zoetermeer.

- Margaretha -

Margaretha stierf te Zoetermeer op 15 april 1726, alwaar zij ook begraven is.

- Jacoba Sara Boreel, geb. 9 december 1674 (tweelingzuster van Adriaan). Waar en wanneer zij stierf, is niet bekend. In 1752 woonde ze in ieder geval nog op Zoetermeer.

- Amantha Boreel, geb. 23 augustus 1678 te 's-Gravenhage, gestorven 30 dec. 1756 te Alphen. Getrouwd te Alphen 12 april 1733 met Abraham Vermeulen.

- Maria Boreel, geb. 10 mei 1685 te 's-Gravenhage, trouwde te Zoetermeer op 29 feb. 1708 met Mr. Jan de Leeuw.

Kinderen: Jan Adriaan, geb. 14 okt 1708 en Johanna Maria, geb. 13 april 1710, beiden te Zoetermeer. Het huwelijk loopt mis, volgens acte van de Weeskamer te Zoetermeer.

Later vinden we Maria te Bleiswijk, waar zij een dochter laat dopen: Maria Boreel, geboren te Bleiswijk, gedoopt 21 jan. 1712. Doopgetuige haar moeder Amarantha van Vreedenburch. Maria had dus een onwettig kind, de naam van de vader stond er dan ook niet bij.

Een uitgebreide genealogie van dit beroemde geslacht Boreel - denkt u maar eens aan de bekende naam 'Huzaren van Boreel' - bevindt zich in het centraal bureau voor genealogie.

T. Schmidt.

Bron: Genealogie van het geslacht Boreel en Boreel van Hogelanden, door J.M.J. Buurman Boreel (centraal bureau voor genealogie te 's-Gravenhage), en not. archief Zegwaart inv. 8901, 27-9-1752, akte no.418.

~~~~~

Een tekening uit 1787 met wat soldaten/schutters erop. Afkomstig uit het boek van Wagenaar: "De beschrijving der Stad Amsterdam", deel IV (Bibl. A.R.A.). De tekening stelt voor 'De vernieuwde Waag op den Dam'.

Dit jaar zal het 200 jaar geleden zijn, dat twintigduizend Pruisische soldaten ons land binnenvielen, waarbij zij voorlopig als bevrijders werden begroet. Hun komst - na een aantal jaren van burgerstrijd - was een direct gevolg van de onwil van de Staten om Wilhelmina van Pruisen, de gemalin van stadhouder Willem V, genoegdoening te geven. Zij was, zoals bekend, op 28 juni 1787 bij Goejanverwellesluis tegengehouden en diep vernederd.

Rond de intocht van dit leger en ook een paar maanden later, vonden in Zegwaart over en weer ongeregeldheden plaats. De getuigenverhoren hiervan, die we wat nader onder de loep zullen nemen, verschaffen ons aardig wat details over en enig inzicht in de situatie van die dagen. Voor een goed begrip laat ik eerst een stukje geschiedenis volgen.

In het woelige tijdperk, dat bekend staat als dat van de controverse tussen Patriotten en Prinsgezinden, werd in ons land naar voorbeeld van de Noordelijke Staten van Amerika in 1782 bewapening van het volk ingevoerd. Het was de periode van de opkomst van de exercitiegenootschappen en vrijkorpsen. Tevens die van het verschijnen van massa's kranten, tijd- en vlugschriften, politieke traktaten en het organiseren van politieke bijeenkomsten. Het exerceren werd wel omschreven als 'soldaatje spelen voor zes gulden per week in plaats van voor minder dan een rijksdaalder'. De ambachtslui werden gedwongen zich te scharen in de genootschappen van de regenten, ten einde verzekerd te zijn van klandizie en een (ruime) financiële ondersteuning. De Staten van Holland bedreven onrecht in hun partijdige opstelling: Aan de Patriotten werd vrijheid van drukpers, wapenoefening en het zich verenigen in 'oprechte vaderlandse sociëteiten' toegestaan en gepropageerd. Voor de Oranje-gezinden, met inbegrip van de aristocratie, waren deze zaken verboden. In het jaar 1787 vond ontwapening van hun wapengenootschappen plaats. Velen van hen zouden tussen 27 en 31 mei van dat jaar hun woningen geplunderd zien. Zonder in een zwart-wit tekening te willen vervallen - want ook in de Republiek kwamen achtergesteld op grond van religie voor, die gemakkelijker de zijde van de Patriotten kozen - kan worden gesteld dat een groot deel van de bevolking deze tijd beleefde als een van

verdrukking, pesterij en weerloosheid. Een aantal inwoners van Zegwaard deelde hetzelfde lot. De "Memorie van Informaties" (R.A.Zoetermeer) laat ons zien hoe de schout en het gerecht van Zegwaard in het rechthuis bijeenkwamen om van klagers bijzonderheden te vernemen over wat in de nacht van 17 op 18 september 1787 was voorgevallen. Binnen het ambacht en haar rechtsgebied hield zich toen namelijk een aantal leden op van de Patriottengenootschappen van "zoo in Zegwaard, Soetermeer, als aan den Leidschendam en Veur", die in feite een razzia op Oranje-aanhangers hadden georganiseerd.

Als eerste getuige verscheen Neeltje Verkade, echtgenote van Symon Siere, wonende in Zegwaard.

's Nachts om twee uur was er bij haar "sterk aangescheld". Nadat zij de deur geopend had, zag zij naar schatting wel twintig personen, die onder het roepen van "wij komen geweren halen", de een na de ander het huis binnendrongen. Toen Neeltje meegedeeld had deze wapens niet te hebben, noch deze ooit te hebben bezeten, werd haar, onder het uiten van zware dreigementen, gevraagd of haar man op de "teekenlijst" stond. Voor het geval hij hierop mocht voorkomen, werd hij alvast "gedoopt met de naam van blixemse oproermaker". Zij zeiden haar dat ze huiszoeking zouden doen, en mocht Neeltje Verkade geen goede opgaaf doen, dan zouden zij haar meenemen en "op het canon binden". Dit zou althans gebeuren als haar man de volgende dag niet thuis zou zijn.

Andere getuigen bij het voorgevallene waren Cornelis Breugem en Jan Blom.

Het dreigement van op het kanon te worden gebonden, rust - voor zover ik kon nagaan - op een oude vorm van terechtstelling van muiters, zoals o.a. ook de Britten in India zouden toepassen bij de opstand van zeventig jaar later. Hierbij werd de veroordeelde op palen vastgebonden voor de mond van een kanon, dat voor deze gelegenheid van "slechts" een halve lading was voorzien. De volgende persoon, die voor schout en rechtscollege kwam getuigen, was Jan Nyding, eveneens uit Zegwaard.

In tegenstelling tot Siere kwam hij zelf vertellen wat hij van zijn vrouw vernomen had. Ook bij hem werd op de deur geslagen en gedreigd, dat men bij niet opendoen de "glazen" in zou slaan. Toen de mannen binnen waren "met

bloote geweren en de hand aan zijne huysvrouw", werd om het geweer van Nyding gevraagd. We zien hierbij, dat het woord bloot vroeger ook werd gebruikt voor niet strikt lichamelijke zaken. In dit verband herinner ik mij nog uit het dialectonderzoek van destijds een bepaalde opmerking van een rondreizend muzikant, die hij maakte tegen mevrouw Nieuwenhuijsen, de echtgenote van de oprichter van ons genootschap. Hij wees met een vinger in de richting van zijn onder een stukje lancaster verscholen accordeon en bromde daarbij de volgende woorden: "mokkum nog bloot make?"

We gaan terug naar het geweer van de heer Nyding en zien dat dit aan de indringers werd overhandigd, waarna zij van de vrouw "insteerden te weeten waer haer mens zig bevondt". Mocht hij, wanneer het leger kwam, niet thuis zijn, dan zouden de mannen haar op het kanon binden en mee naar Utrecht voeren. Pieter de Vroom en Aaltje Faudel waren van het bovenstaande getuigen geweest.

Waren de ruw optredende Patriotten zich hier bewust de laatste stuiptrekkingen te vormen van een jarenlange Oranje-gezinden onderdrukking, die na het aanbreken van de dag in Den Haag zijn einde zou vinden? Het fanatisme - juist in deze nacht - van een groot aantal genootschappelijke huisbezoekers, de aard van hun dreigementen en het klaarblijkelijk bestaan van meer dan tachtig onderduikers, wijzen wel in de richting van een climax. Hierbij een paar aantekeningen.

In juli/augustus waren de Pruisen samengetrokken in het land van Kleef. Dit had als gevolg, dat de Patriotten in ons land - op zijn zachtst uitgedrukt - nerveus werden en op veel plaatsen blijk gaven van een laf gedrag. Schermde men in Zegwaart met de komst van het leger, men kan daarbij ook hebben gedacht aan een van de vliegende leger-tjes, die enige tijd daarvoor waren opgericht en onze gewesten doorkruisten. In Zuid-Holland stond het onder leiding van Mappa, terwijl het Noordhollandse van 317 man werd aangevoerd door Swart.

In onze directe omgeving werd grof opgetreden tegen de Prinsgezinden in o.a. Leiden en Delft. In juli vond in eerstgenoemde stad ontschuttering plaats. Immers, schutters die oranjerekwesten hadden getekend, werden geacht niet meer geschikt te zijn voor de verdediging van een "vaderlandslievende stad". Het Delftse wapengenootschap dreigde bij een inval van de Pruisen oranjeactivisten te

zullen overmeesteren en als dekking tegen de vijand te gebruiken. In Holland werd ontkend dat de Pruisen - hoewel op 13 september te Nijmegen gearriveerd - op mars waren. De in Zegwaart aanwezige Patriotten moeten er echter wel lucht van hebben gehad. We kunnen zelfs gevoegelijk aannemen, dat de nachtelijke razzia in direct verband stond met deze komst van onze oosterburen. De heer Hoefnagel heeft in zijn boek reeds eerder aangetoond, dat de Pruisen de volgende morgen in de Zegwaartse Dorpsstraat voorbij marcheerden. Zoetermeer-Zegwaart lag toen immers direct aan de oost-west route.

Het nachtelijk dreigement aan bovengenoemde mevrouw Nyding van een "enkeltje Utrecht" per kanon had dus ongemerkt sterk aan actualiteit ingeboet, zoals ook uit het volgende blijkt.

Het idee om gekluisterd aan zo'n weinig comfortabel transportmiddel - voor toenmalige begrippen ver weg - naar het hol van de leeuw te worden afgevoerd, was natuurlijk weinig aantrekkelijk. Feit was echter, dat op dat moment de druk reeds van de ketel was. Op de net verstreken 17e september hadden de Pruisische soldaten Gorkum, de sleutel tot Holland, ingenomen en was Schoonhoven al door de Patriotten ontruimd. Verder had men de stad Utrecht, die versterkt was met 200 stukken geschut en voorzien was van veel oorlogstuig alsmede zelfs van 7000 gewapenden, in grote haast verlaten.

Bij de derde getuige, Jan Visser, die onder Zegwaart woonde, hadden 's morgens omtrent half vier tien gewapende genootschapsleden met geweld op de deur geklopt. Zij vroegen als gebruikelijk naar het geweer. Toen dit werd getoond, eisten zij tevens scherpe patronen en oranjegoed. Verder moest men de kisten en kasten openen, daar de bezoekers dit anders met geweld zouden doen. Bij de vrouw van Visser werd eveneens geïnformeerd waar haar man zich bevond. Hij moest komen om op het kanon te worden gebonden. Gebeurde zulks niet, dan zouden zij met het kanon komen "om den donder omver te schieten en haar op het canon binden". Dreigde men aanvankelijk met twee gradaties van oneigenlijk kanongebruik, namelijk iemand er op binden en er mee vervoeren, naarmate de nacht vorderde, beluisteren we in de intimidaties het echte doel van zo'n bronzen investering, nl. schieten en nog wel ver ook.

De mannen hadden hier buiten het dorp wat meer noten op hun zang dan eerder daarbinnen. Zij eisten van de vrouw

tevens eten en drinken en bevalen haar dat zij het geweer naar het dorp zou brengen. Verder enige scheldwoorden "uytbrakende" waren zij vertrokken nadat ze nog hadden gedreigd 's avonds terug te zullen komen. De stukken vermelden hier als getuigen twee "bovelanders" en Huybert Haak.

Als laatste werd gehoord Pieter Huyge Visser, die ook buiten Zegwaart woonde. Hier herhaalde zich de hele procedure. Naar schatting dertig gewapende personen stonden aan de deur. Vissers vrouw opende en zei tegen hen die haar huis binnendrongen, dat haar man niet thuis was. Op hetzelfde moment verscheen er iemand, die zich met een "blank geweer" in de hand voor de vrouw posteerde en verzuchtte "is die orange blixem ook al niet te huys, wy hebben er wel 80 niet thuys gevonden". Opnieuw werd indringend naar haar echtgenoot geïnformeerd. Men doorzocht vervolgens het hele huis en stond er op dat de dienstbode, Lijsje Veer-risp, zou vertellen waar haar baas was. Tot slot drukten zij zich uit als volgt: "Zoo wy vonsten waer die orange blixem was, wy zouden hem aan riemen hakken en zoo hij morgenavond niet tehuis is, zullen wy die wyfjes eens op het canon binden". Onder de laatsten werden ook begrepen een aanwezige nicht en Maria de Heer. Naast bovengenoemd scheldwoord gebruikte men in die tijd ook veel de kwalificatie oranjeklanten en oranjevee.

Een paar uur na de besproken incidenten vond er in Den Haag een omwenteling plaats. Het vrijkorps werd ontwapend en de Staten trokken de schorsingsresolutie tegen Willem V in. Zij nodigden hem uit naar de residentie te komen. Twee dagen later, 20 september, werd de stadhouder dan ook te 's-Gravenhage door een grote massa mensen begroet.

De Patriotten vluchtten naar Brabant en Noord-Frankrijk. Alleen al tussen september 1787 en januari 1788 werden als te Brussel aangekomenen 42.394 Patriotten opgegeven.

Het Zoetermeer-Zegwaartse weinig fraaie vervolg van het verhaal is bekend. Door beide dorpen was in 1787 de "Oprechte Vaderlandse (Oranje) Sociëteit" opgericht. Als reactie op de eerdere gebeurtenissen drongen veel leden hiervan helaas de huizen van de Patriotten binnen, bedreigden hen en vernielden het huisraad.

Ronduit schandalig was hun optreden rond de dood van de emeritus Remonstrantse predikant Pieter van den Bosch op 22 september. Eind november kwamen de excessen nog op

kleinere schaal terug. De Remonstrantse kerk werd daarbij geplunderd en inwendig zeer beschadigd. Het was de fraaie, van een trapgevel voorziene, eerste kerk (1634-1841) van dat genootschap. De situering ervan was rechts van het "Huis Palesteyn" in de Zegwaartse Dorpsstraat. De vorm ervan is ons bekend van de tekening van C. Pronk uit 1731 in het manuscript van A. Schoemaker, dat zich bevindt in de Koninklijke bibliotheek.

Resteert aan het slot van dit relaas vooralsnog één vraag, waarop een van de lezers misschien het antwoord weet: Werd in het 18e-eeuwse Holland het kanon niet alleen als verbaal dreigement, maar ook in werkelijkheid als individueel strfmiddel gebruikt en zo ja, hoe gebeurde een en ander daar?

Benthuisen, P. van Waay

Bronnen:

R.A.Zoetermeer inv.nr.28

Mr. G. Groen van Prinsterer, Handboek Geschiedenis II 1852, p. 662/747

's Lands Oude Archieven 1926 I p. 516 (de inleiding betr. Zoetermeer), A.R.A.

~~~~~

HET OUDSTE BEVOLKINGSREGISTER VAN ZOETERMEER-ZEGWAART

Laatst kreeg ik een publicatie in handen met de titel: "Inwoners van het platteland van Holland; het register 'Vrijkoppingen van doodslagen', 1371-1396". Aangezien ik het repertorium op de Sententiën van het Hof van Holland ook al eens had doorgenomen, leek mij dit ook wel interessant.

Welnu, het register "Vrijkoppingen...etc." bevat geen smakelijke opgave van allerlei misdaden, maar betekent heel wat anders.

Van de Germaanse tijd af was het de gewoonte dat in geval van doodslag de dader en/of zijn verwanten ter voorkoming van een vete de nabestaanden een "zoen", een afkoopsum, moesten betalen. Omdat deze bedragen een grote last betekenden voor de families, stelde hertog Albrecht van Beieren, ruwaard voor zijn broer Willem V, in 1371 voor om

meerzicht & van maanen

BOVAG - VAMOR VERKEERSSCHOOL

EDISONSTRAAT 81 - ZOETERMEER - TEL. 079 - 31.21.00 *

**VERHUUR VAN BEDRIJFSWAGENS
PERSONENAUTO'S EN
DOE-HET-ZELF VERHUURSWAGENS**

AUTORIJLESSEN

Wij geven ook rijles voor motorfiets, vrachtauto, aanhangwagen en autobus.

**WANDO
DOE-HET-ZELF**

VERHUUR

Machine-verhuur voor vakman en amateur

• Houtbewerkingsmachines	• Boor- en sloopmachines	• Bouwmateriaal
• Houtzage- en -apparatuur	• Bevestigingsapparatuur	• Luchtmateriaal
• Metaalbewerkingsmachines	• Klimmateriaal en steigers	• Aanhangwagens
• Schilder- en behangapparatuur	• Hetevluchtkanonnen	• En nog veel meer

Een meer dan complete doe-het-zelf zaak

- Plaatmaterialen
- Alle wandbekleding
- Gereedschappen
- Wandschroten
- IJzerwaren

- Behang
- Hout
- Verf
- Kurk
- Electra

Da Costastraat 38 Zoetermeer
Zijstraat van de Oranjelaan
tussen Hage en de BMW-dealer

Telefoon 079-164098

een ieder in de gelegenheid te stellen nog lopende verplichtingen in één keer af te kopen. Dit voorstel werd door de grafelijke raad aanvaard.

Zoetermeer en Zegwaart komen in twee jaar voor, te weten 1372 en 1384. In 1372 kopen 245 geïdentificeerde personen uit de twee dorpen zich op die manier af. De totale afkoopsom bedraagt 11 pond 13 s. 4 d.gr. In 1384 koopt één persoon uit Zegwaart, een welgeborene, zich af voor 22s. 6 d.gr. Ik wil hier heel duidelijk stellen, dat deze 246 personen uit Zoetermeer en Zegwaart uiteraard niet alleen een doodslag op hun geweten hebben gehad, misschien zelfs niemand.

Achter de namen van een aantal personen komen de vermeldingen "ende siin kinderen" en "kinderen" voor. Aannemende, dat een aantal mensen om wat voor reden dan ook niet in het register zijn vermeld, bijvoorbeeld omdat zij niets af te kopen hadden, en dat met "kinderen" de minderjarigen worden bedoeld, becijfer ik het aantal inwoners voor de beide dorpen samen op zo'n 900 à 1000.

Voor zover ik heb kunnen nagaan, is dit het oudste (onvolledige) bevolkingsregister van Zoetermeer-Zegwaart. Hoewel de volledige lijst namen in bovengenoemde publicatie staat vermeld, heb ik gemeend om die om twee redenen hier niet te moeten opnemen:

- a) de lijst is te omvangrijk;
- b) genealogisch niet interessant, aangezien het "gat" tussen de 14e en de 17e eeuw te groot is.

A.H. Bos

naar: Ned.Hist.Bronnen I (1979), pp.1-41.

*****

O U D E   K R A N T E N   5

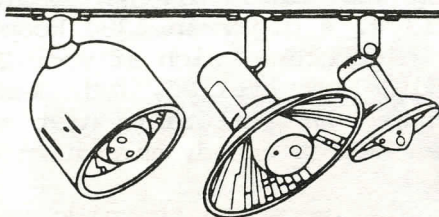
x_x De Presidentshamer

De voorzittershamer van de Zoetermeerse Raad is uit de hand van den Edelachtbaren Heer Cornelis Leonardus Jacobus Bos overgegaan in de hand van zijn zoon, den Edelachtbaren Heer Frederic Sophie Guillaume Bos.

De bladen vermeldden ons reeds de Koninklijke Besluiten van ontslag van den vader en benoeming tot Burgemeester van Zoetermeer van den zoon. Zij berichtten ons beëdiging en installatie van den laatste en afscheid van den eerste. Zij deelden ons mede de gebruikelijke plechtigheden,

500m² verlichting in Zoetermeer

Vele mogelijkheden en toepassingen. Zowel in modern als klassiek!

Kortom een bezoek waard!

Interieurverzorging
Kleinmeubelen
Verlichting

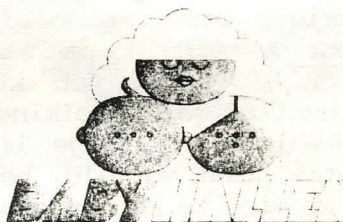
Zoetermeer:
Dorpsstraat 198
Telefoon 079-166488

2 SPECIAALZAKEN ONDER ÉÉN DAK

FAMILUX

FAMILUX

Huishoudspecialzaak

Babyspecialzaak

ROOS - DORPSSTRAAT 156 - TELEFOON 163103

f o t o a t e l i e r

L I N T H O U T

D o r p s s t r a a t 6 8 t e l . 1 6 3 0 8 4

waarmede een en ander gepaard ging en ten laatste de vreugde der schooljeugd en het geschenk hunnerzijds aan den nieuwen Burgemeester.

Een presidentshamer van ebbenhout, prachtig met zilver gemonteerd. Een presidentshamer voor het eerst bij de laatste Raadsvergadering gehanteerd.

En nu dat alles achter den rug ligt, spreken ook wij ons redactioneel woord. Daar spreekt symboliek uit zoo'n hamer. De vorige Burgemeester had er zóó een niet - maar toch wist hij zijn hamer te hanteeren. Hij was Voorzitter van den Raad in zeer gunstigen zin. Heel de gemeente, ook wij die in beginsel tegenover hem stonden, zag hem met leedwezen den hamer neerleggen. Hij stuurde in goede richting. Vooruitgang op velerlei gebied mocht hij zien, mede als de vruchten van zijn werkzaam leven.

Rust, vrede en orde heerschten er tijdens zijn burgemeesterschap. Zoetermeer is hem dank verschuldigd. En het heeft dit ook getoond.

En nu is er een mooiere hamer! Zal het profetie zijn van verdere bloei? Moge het zoo wezen!

Ook de nieuwe Burgemeester is niet anti-revolutionair. Dat is niet zoo heel erg - mits hij maar niet anti-anti-revolutionair zij. En die verwachting hebben wij niet van hem, maar veeleer deze gedachte, dat alle kleinzielig partijbelang hem vreemd zij en alleen het gemeentebelang hem steeds voor oogen sta. Een groot voordeel is zeker reeds, dat hij de gemeente en hare bevolking kent in meer dan oppervlakkigen zin.

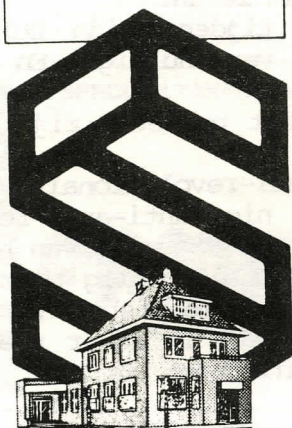
Wij heeten hem dan ook welkom als plaatselijk drager van het gezag. Steune een ieder hem in zijn arbeid. Onze wethouders, raadsleden en gemeentenaren. En moge hij zelf in waarheid steun en hulpe zoeken bij den grooten Souverein, wiens Naam ook bij de aanvaarding van zijn gewichtvol ambt door hem op de lippen is genomen. Blijke het dan in de toekomst, dat deze mooie, nieuwe hamer in goede handen is overgegaan.

Uit: "Nederland en Oranje", 18 Mei 1912

~~~~~
Woensdagavond werd alhier opgericht een afdeling van de Nationale Vereeniging voor den "Volkszang".

Van de 21 personen die zich als lid hadden opgegeven waren er 15 aanwezig. De Heer D. van Ramshout, Secretaris van de afdeling 's-Gravenhage, leidde de vergadering. Bij

Uw pand verkopen?
Bel Van der Spek!

van der spek

MAKELAARDIJ, VERZEKERINGEN,
HYPOTHEKEN, TAXATIES
DORPSSTRAAT 50 (t.o. OUDE KERK),
2712 AM ZOETERMEER, 079-167771*

eksklusief voor u!

weloverwogen gekozen dames en herenmode

Kwaliteit
blijkt vaak
in het gebruik,
laat U
zich daarom
adviseren door

van Waay
vakkensen in mode

damesmode:
dorpsstraat 89-91 - tel. 163167

herenmode:
dorpsstraat 163a - tel. 163910
zoetermeer

acclamatie werd de Edelachtbare Heer C.L.J. Bos, burgemeester van Zegwaart, tot eere-Voorzitter gekozen en tot Voorzitter de Edelachtbare Heer F.S.G. Bos, burgemeester van Zoetermeer. Voorts werden nog gekozen tot secretaris de Heer H. Nieuwenhuijsen, die zijn bestuurslidmaatschap en -functie voorloopig aanvaardde, de Heer L. Hekker, penningmeester, de Heer G. de Rooij en Mej. G. van Staalduinen.

Binnen niet te langen tijd hopen we meer te kunnen berichten.

Uit: "Nederland en Oranje", 1 Juli 1916

Aan de ingezetenen van Zoetermeer-Zegwaart.

Dinsdag 11 Januari a.s. om 7 uur zal de eerste zangavond plaats hebben in Uwe Gemeente van de Nat. Vereeniging voor den Volkszang, van welke Vereeniging Hare Majesteit onze Koningin Beschermvrouwe is. Van harte wekken wij U op dezen avond bij te wonen, om onze mooie Hollandsche liederen te hooren en te leeren.

De Heer Van Ramshorst, die dezen avond zal leiden, is geen onbekende op dit gebied, getuige zijn leiding van de huldebetooging aan onze Koningin op 31 Aug. j.l. De toegang is zoo laag gesteld, dat de prijs voor niemand een beletsel behoeft te zijn. Wij verwachten dan ook iedereen. Laat de zaal te klein blijken om allen te bevatten, die met ons willen strijden voor onze mooie Hollandsche taal en ons schoone Hollandsche lied!

Het Bestuur van de Afdeeling 's-Gravenhage en Omstreken.

Uit: "Het Nieuws", 8 Januari 1916

AMERICAN CLEANING SERVICE

Voor beter kleding reinigen
en reparatie

Stationsstraat 3
Tel. 079-164114

van Oosterom
schoen & mode
dorpsstraat 107   en
telefoon 163029   comfort
zoetermeer

HEEFT U DE CONTRIBUTIE AL VOLDAAN?

HEEFT U DE CONTRIBUTIE AL VOLDAAN?

Bestuursleden van het Hist.Genootschap Oud Soetermeer

Voorzitter: C.A.L.v.Wieringen, Mauritsstr.10,	tel.163764
1ste secretaris: R.Grootveld, Redelaan 54,	tel.419012
2e secretaris: G.Stuijt-Hardam, Bunzingweide 14,	tel.417175
1ste penningm.: P.v.d.Dool, Vlamingstraat 16,	tel.164773
2e penningm.: A.C.Switzar, Voorhamstraat 41,	tel.312907
algem.adjunct: P.G.Roos, Karel Doormanlaan 3,	tel.169538
leden:	
S.Brandhorst-Sonneveld, Voorweg 182,	tel.517047
A.v.Noort, Mauritsstraat 8,	tel.163559
Th.Schmidt, Stationsstraat 66,	tel.166955
A.van Vulpen-Roos, P.C.Hoofdstraat 22,	tel.164872
P.v.Waay, Pr.Bernhardstraat 6, Benthuizen,	tel.313212
namens de AWZ:	
G.C.Dullaart, Savelsbos 14,	tel.517860
D.v.d.Kolk, Coornherthove 32	tel.212808
namens de gemeente Zoetermeer:	
G.L.Kamphuis, Vissendreef 123,	tel.411059

Tekening van Palesteyn en de Remonstrantse
Kerk uit het handschrift van A. Schoemaker
(Koninklijke Bibliotheek)

Zie 'Van Patriotten en Orange Blixems', blz.15

EEN NIEUWE NAAM ALS KADO

Origineel kado idee van Pelikan, de Printo-Fix stempelautomaat.

Klein genoeg voor uw binnenzak, groot genoeg voor duizenden haarscherpe afdrukken van uw naam.

In boeken, op enveloppen, brieven, etc. In eigen handschrift of andere letter naar keuze. Zo maakt u altijd een goede indruk.

Pelikan

De Printo-Fix stempelautomaat vindt u bij:

Kantoorboekhandel

Dorpsstraat 165 2712 AH Zoetermeer

KOOT

oud papier lompen en metalen

VLAMINGSTRAAT 30
ZOETERMEER tel. 079-164196

I N H O U D

Dagelijks Bestuur, enz	blz. 1
Het laatste woord van de ex-voorzitter	blz. 2
Het eerste woord van de nieuwe voorzitter.	blz. 2
Ledenbestand	blz. 3
Jaarverslag.	blz. 4
leden	blz. 4
bestuur	blz. 4
huisvesting	blz. 4
excursies	blz. 5
activiteiten.	blz. 5
aanwinsten.	blz. 6
publicaties	blz. 6
besluit	blz. 7
Tienden in Zoetermeer.	blz. 7
Bezorging.	blz. 7
Vervolg betr. de familie Boreel.	blz. 8
Van Patriotten en orange blixems	blz. 10
Het oudste bevolkingsregister.	blz. 15
Oude kranten: De presidentshamer	blz. 17
Oude kranten: Vereniging Volkszang.	blz. 19
Bestuursleden.	blz. 23
Inhoudsopgave.	blz. 25
Aanmeldingsformulier nieuwe leden.	blz. 27

MET DE BOUWHOF IS HET GEEN KUNST MEER

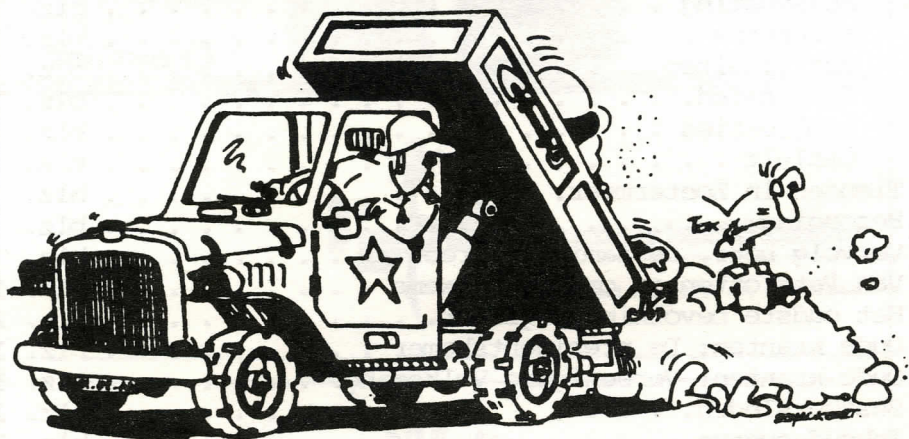

- Sanitair
- Open haarden
- Hand- en vloertegels
- Bouwmaterialen
- Badkamers
- Elektrische materialen en zuigeroordschappen
- IJzerwaren
- vroedschappen
- Behang
- Verf
- Meub.
- Energie zuinige kachels
- Verhuurafdeling enz.

dealer:
Nack en Becher
Makita AEG

BLEISWIJKSEWEG 11 ZOETERMEER
TEL. 079-310700 · 310701-311679

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- OVERLEVINGSSETS
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRIJETIJSKLEDING

de dump
van hervijnen
dorpstraat 66 zoetermeer

079-
163551

A A N M E L D I N G S F O R M U L I E R

Ondergetekende geeft zich hierbij op als lid van de Vereniging Historisch Genootschap 'Oud Soetermeer'.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

Geboortedatum (alleen voor jeugdleden 12 t/m 17 jr):

De contributie bedraagt minimaal f. 20,-- per jaar, terwijl een vrijwillige bijdrage voor AWZ (Archeologische Werkgroep Zoetermeer) zeer op prijs wordt gesteld.

Bovenstaand formulier kunt u sturen naar of inleveren bij de secretaris: R.Grootveld, Redelaan 54, 2725 GV Zoetermeer.

„De Dorpspoort”

Dorpsstraat 80 - tel. 079 - 165816

VOOR AL UW FEESTEN

GEZELLIGE FEESTZAAL

Inlichtingen bij De Jonge Prins

IEDERE DAG GEOPEND
VAN 10.00 TOT 01.00 UUR

ZONDAG GESLOTEN

DORPSSTRAAT 80
2713 AN ZOETERMEER
TEL. 079 - 161390

HET OUDSTE CAFÉ
VAN ZOETERMEER

KOFFIEBAR DE OASE

AMERIKAWEG 1
TEL : 079 515298

JONGERIUS

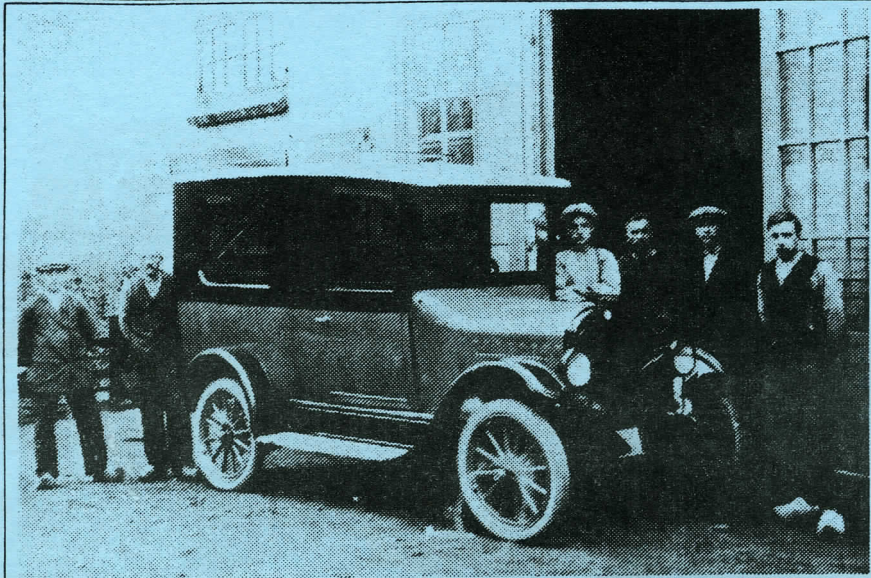
ambachtelijke bakkerij

dorpsstraat 67 (naast oude kerk)
zoetermeer tel. 16 30 73

winkelcentrum seghwaert (petuniatuin 3)
zoetermeer tel. 41 47 93

dorpsstraat 36, benthuizen
tel. 31 37 83

Lambo, in 1918 gestart als wagenmakerij.
De foto toont één van de eerste bestel-
wagens (boter, kaas & eieren) gebouwd op
Chevrolet -1921-

B.V. Carrosseriefabriek Joost Lambo

Fokkerstraat 9 2722NH Zoetermeer Tel.079-316400 Telex 33241

